

Dr. Tacettin İnandı, Dr. Şevkat Bahar Özvarış***

Öz

Tıp eğitiminde pek çok taraf vardır ve bu nedenle paydaş analizinin yapılması önem taşımaktadır. Türkiye’de tarafların sorumlulukları, katkılarının nerede ve nasıl olacağı konularında belirsizlikler yaşanmaktadır. Bu durum taraflar arasında çatışmalara da neden olabilmektedir. Tıp eğitiminde hızlı yol alabilmek için taraflar arasında genel kabulün ve uzlaşmanın yaratılması yararlı olacaktır. Bu çalışmada tıp eğitiminde yer alan paydaşların kimler olabileceği, paydaş sorumluluklarının neler olabileceği ve katkıların nasıl verilebileceği konusunda bir açılım yapmak amaçlanmıştır. Bu bağlamda paydaşlar yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtılmış ve bir taslak öneri sunulmuştur.

Anahtar sözcükler: Tıp eğitimi, paydaşlar, taraflar.

Abstract

There are many stakeholders in medical education; therefore stakeholder analysis in medical education is important. Responsibilities and contributions of these stakeholders are not clear in Turkey. This situation may cause some conflicts among the stakeholders. In order to provide advances in medical education, it will be beneficial to establish a consensus related to the roles of stakeholders in medical education. In this study, it was aimed to put forward an argument on who the stakeholders in medical education can be, what their responsibilities are and how they can contribute. In that matter, stakeholders were discussed on local, national and international levels and a draft model has been presented.

Key words: Medical education, stakeholders, parties.

Giriş

Paydaş (ilgili taraflar); bir kurum ya da kuruluştan etkilenen kişi, grup, kurum ya da kuruluşlar olarak tanımlanabilir. İç paydaş: kurum içi, dış paydaş ise kurum dışı öğeleri tanımlamak için kullanılır. Paydaş analizi ise; paydaşların kimler olduğunun belirlenmesi, öncelik sırasına dizilmesi, paydaş olma gerekçeleri, ilgi alanları, beklentileri, kuruluştan etkilenme ve kuruluşu etkileme durumları, bunların katkılarının nasıl alınacağı gibi konuları kapsamaktadır.

Tıp eğitiminde yer alan, ya da bu eğitimden etkilenen çok sayıda kurum/kuruluş ve kişi vardır. Küresel düzeyde Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), Dünya Tabipler Birliği (DTB), Dünya Tıp Eğitimi Birliği başta gelen kurumlar iken, ulusal düzeyde Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), Üniversiteler Arası Kurul (ÜAK), Tıp-Sağlık Eğitim Bilimleri Konseyi, Sağlık Bakanlığı, Türk Tabipleri Birliği, sayısı 60 dolayında olan uzmanlık dernekleri, sendikalar ve sivil toplum kuruluşları önde gelen kurumlardır. Yerel düzeyde tıp eğitimini etkileyen ya da etkilenen başlıca kurum ya da kişiler ise; üniversite, tıp fakültesi, sağlık

müdürlüğü, tabip odası, akademik personel, idari personel, öğrenciler, hastalar ve genel olarak da toplumdur. Biraz daha incelendiğinde burada sayılan kurum ya da kişilerin dışında da paydaşların varlığı görülecektir.

Bu kadar çok sayıda kurum, kuruluş ve kişinin olduğu bir etkinlikte paydaş analizinin yapılması çok zor ve aynı zamanda çok da önemlidir. Dünya Tıp Eğitimi Birliği de tıp eğitimine ilişkin standartları belirlediği belgesinde, standartları dokuz ana başlık, 36 alt başlıkta tanımlamıştır. Bu belgede özet olarak, tıp eğitiminde amaç ve öğrenim hedeflerinin belirlenmesi, program yönetimi, öğrenci alımı, program değerlendirme, yönetim ve sürekli eğitim gibi başlıklarda paydaşların katılımına değinilmektedir.

Bu yazıda tıp eğitiminde tarafların kimler olabileceği, ne tür katkıları nasıl verebileceği ve bu katkıların hangi yöntemlerle verebileceği tartışılmıştır.

Türkiye tıp eğitiminde sorunlar: Türkiye tıp eğitiminde ilk bakışta göze çarpan sorunlardan biri kurumsal liderlik/öncülük sorunudur. Her ne kadar tıp eğitimiyle ilgili olan taraflar yasalarda tanımlanmış olsa da,

*Doç.; Mustafa Kemal Ü. Tıp Fak. Halk Sağlığı AD, Hatay

**Prof.; Hacettepe Ü. Tıp Fak. Halk Sağlığı AD, Ankara

fiilen tıp eğitiminde liderlik yapan ve liderliği herkes tarafından tanınan bir kurumun varlığından söz etmek olanaklı değildir. Burada bir boşluk ve karmaşa olduğu söylenebilir. Bununla birlikte YÖK, Sağlık Bakanlığı ve Türk Tabipleri Birliği gibi tıp eğitimi konusunda önde gelen kurumlar vardır. Ancak, tıp eğitiminde öncülük etme açısından bu kurumlar arasında yetki ve görevlerin net olarak tanımlandığı bir mekanizma yerine, kurumların ayrı ayrı yürüttüğü çabalar söz konusudur. Örneğin; hekimlerin tıp doktorluğu diplomalarında eğitim aldıkları fakültelerin dekan ve rektörünün adı var iken, uzmanlık diplomalarında yalnızca sağlık bakanının adı yer almaktadır. Ancak, hem genel pratisyenlik, hem de uzmanlık diplomalarının "diploma onayı" nı Sağlık Bakanlığı yapmaktadır. Gelişmiş ülke örneklerinde bu yetki, genellikle o ülkelerin hekim birliklerine aittir. Yüksek öğrenimi düzenleme yetkisi Anayasa ile YÖK'e verilmiş iken, uzmanlık eğitimi düzenleme görevi Sağlık Bakanlığı'na aittir. Diğer yandan, Türk Tabipleri Birliği pratisyen hekimlerin uzmanlık eğitimi sayılabilecek eğitimi Genel Pratisyenlik Enstitüsü aracılığı ile yürütmektedir. Bakanlık 4 Nisan 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 5614 sayılı kanun ile uzmanlık eğitiminde önemli yetkiler tanınan "Tıpta Uzmanlık Kurulu"nu kurmuştur. Kısacası tıp eğitiminde liderlik-öncülük yapacak kurum üzerinde henüz bir uzlaşma sağlanamamıştır.

Diğer bir sorun da tıp eğitiminde paydaşların görüşünün alınamaması ya da değerlendirilememesidir. Örneğin, mezuniyet öncesi eğitimde önemli bir paydaş olan Sağlık Bakanlığı'nın görüşü nasıl alınacaktır ve değerlendirilecektir? Paydaşların görüşleri hangi yöntemler (telefon, yapısal anketler, grup çalışmaları vb.) kullanılarak alınacak ve bunlar nasıl değerlendirilecek belirli değildir. Yine paydaşların öncelikle hangi konularda görüşü alınacağını da belirlenmesinde yarar vardır. Tüm paydaşlardan tıp eğitime ilişkin tüm konularda görüş sorulması uygulanabilir ve mantıklı görülmemektedir. Bu nedenle, paydaşların ilgi alanlarına göre görüşlerinin alınacağı konu başlıkları da belirlenmelidir. Elbette kimi durumlarda paydaşlardan görüş ötesinde katkılar da gerekecektir.

Belirli aralıklarla paydaş görüşlerinin alınması yeterli değildir. Alınan bu görüşlerin yetkin kurum ve kurullarda değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucunun da ayrıntılı bir raporla görüş bildiren kuruma iletilmesi gereklidir. Değerlendirme yapan kurullarda görüş bildiren kurumların temsilcilerinin de yerinde bir olacaktır.

Türkiye tıp eğitiminde paydaşlar: Aşağıda küresel, ulusal ve yerel düzeyde tıp eğitimi ile ilgili paydaşların kısaca tanıtımı ve tıp eğitimi içinde aldıkları ya da alması gerektiği düşünülen roller üzerinde durulacaktır. Elbette bunlar, tüm tarafların bir araya gelerek belirleyebileceği konulardır. Burada belirtilenlerin çoğu bu konuda bir bakış açısının geliştirilmesi amacı ile yapılan önerilerdir.

A- Tıp eğitimde uluslararası düzeyde paydaşlar: Tıp eğitiminde uluslararası standartların, çekirdek müfredat içeriğinin belirlenmesi ve akreditasyon işlemlerinin yürütülmesinde işbirliği yapması beklenen taraflardır.

Dünya Tıp Eğitimi Birliği (World Federation for Medical Education): Tıp eğitiminin tüm aşamaları ile küresel ölçekte ilgilenen hükümet dışı bir örgüttür. Kuruluş amacı yüksek bilimsel ve etik standartlarda tıp eğitiminin sağlanmasıdır. Kuruluş tıp eğitiminde standartlara ilişkin önemli belgeler hazırlamıştır. Dünya Sağlık Örgütü ile tıp eğitimi konusunda işbirliği içindedir.

Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization): 1948 yılında kurulan örgüt tıp eğitimi ile ilgili önemli çalışmalar yapmıştır. Son yıllarda tıp eğitimi konusunda Dünya Tıp Eğitimi Birliği ile stratejik bir işbirliği içinde çalışmaktadır.

Dünya Tabipler Birliği (The World Medical Association): Yaklaşık 80 ulusal hekim örgütünün temsil edildiği örgüt 1947 yılında kurulmuştur. Dünya Tabipler Birliği'nin, Dünya Tıp Eğitimi Birliği ve DSÖ'nün oluşturduğu stratejik işbirliğine girmesinde yarar olduğu açıktır.

Avrupa Tıp Uzmanları Birliği (European Union of Medical Specialists): Örgüt 1958 yılında kurulmuştur, Avrupa bölgesindeki uzmanları temsil etmektedir. Uzmanlık eğitiminin akreditasyonu, uzmanlık dalları gibi özgül konularla ilgilenen alt birimleri vardır.

Avrupa Genel Pratisyenler Birliği (European Union of General Practitioners): 1967'de kurulan birliğin temel amacı, Avrupa'da genel pratisyenlik eğitimi ve hizmetlerinde en yüksek standartları belirlemek ve desteklemektir.

Uluslararası Tıp Öğrenci Dernekleri Birliği (International Federation of Medical Students' Associations): Hükümet dışı, bağımsız bir kurum olan örgüt 1951 yılında kurulmuştur. Halen 88 ülkeden 92 ulusal derneğin üyeliği ile bir milyon üzerinde tıp öğrencisini temsil etmektedir.

B-Tıp eğitiminde ulusal düzeyde paydaşlar: Ulusal düzeydeki paydaşlar, ulusal koşullar ve gereksinimler göz önüne alınarak, bir müfredat programının amaç ve hedeflerinin ve içeriğinin belirlenmesinden öncelikle sorumlu olabilirler. Hem ulusal düzeydeki paydaşlar arasındaki eşgüdümünden, hem de uluslararası düzeydeki paydaşlarla yerel düzeydeki paydaşlar arasındaki iletişimden sorumlu olmalıdır.

YÖK, Sağlık Bakanlığı ve TTB, birincil paydaşlar olarak toplanıp hangi sıklıkta, hangi yöntemlerle, hangi konularda, kimlerden görüş alınacağına ve tıp eğitiminin yönetiminde sorumluluklar ve yetkilerin nasıl olması gerektiğine ilişkin çalışmalar yapmalıdır.

Yüksek Öğretim Kurumu: Anayasa'nın 131. maddesi ile yüksek öğrenimi düzenleme görevi Yüksek Öğretim Kurumu'na (YÖK) verilmiştir. Tıpta uzmanlık eğitimi bir yüksek öğrenim olmasına karşın, bu görev 2547 sayılı kanun ile Sağlık Bakanlığı'na verilmiştir. Bu durum tıp eğitiminin düzenlenmesinde iki başlılığa neden olmuştur.

Üniversiteler Arası Kurul (ÜAK): Aynı kanun 11. maddesi üniversiteler arasında koordinasyon ve benzer fakülteler arasında uyum sağlamak görevini bu kurula yüklemiştir. Eğitim, öğretim, araştırma ve yayın konularında yönetmelik geliştirmek ya da görüş bildirmek ÜAK'ın görevleri arasında yer almaktadır.

Tıp Sağlık Bilimleri Eğitim Konseyi: ÜAK bünyesinde tıp ve sağlık bilimleri ile ilgili (tıp, eczacılık, diş hekimliği, hemşirelik vb.) fakülteleri dekanlarından oluşan Tıp-Sağlık Bilimleri Eğitim Konseyi kurmuştur. Konsey, ilgili fakültelerde kurulacak anabilim, bilim dalları ve çeşitli konularla ilgili ÜAK'a görüş bildirmektedir. Daha çok kendisine gelen sorunlara çözüm üretmek biçiminde çalışmaktadır. Oluşumunda ve çalışma şeklindeki bazı düzenlemelerle Türkiye'de tıp eğitiminde öncü kurum olabilir. Örneğin kurulun yapısında Sağlık Bakanlığı ve TTB temsilcileri de olabilir. Bu yapı, tıp eğitiminde standartların belirlenmesinde ve kurumlar arası eşgüdümün sağlanmasında etkin olabilir. Nitekim, kısa bir süre önce, Tıp ve Sağlık Bilimleri Eğitim Konseyi, Türkiye'deki tıp fakültelerinde verilen eğitimi geliştirmek ve iyileştirmek, kurumlara rehberlik etmek, kurumun gelişimini, işleyişini ve sürekliliğini izlemek, tıp fakültelerinin ulusal ve uluslararası tıp eğitimi standartlarına uygunluğunu belgelendirmek amacıyla "Ulusal Tıp Eğitimi Akreditasyon Komitesi"ni (UTEAK) kurmuştur.

Türk Tabipleri Birliği (TTB): 6023 sayılı yasayla kurulan TTB "tabipler arasında mesleki deontolojiyi ve dayanışmayı korumak, tabipliğin kamu ve kişi yararına uygulanıp geliştirilmesini sağlamak ve meslek mensuplarının hak ve yararlarını korumak amacıyla kurulmuş kamu kurumu niteliğinde mesleki bir kuruluş" şeklinde tanımlanmıştır. TTB çatısı altında uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu (UDEK) kurulmuş ve görevleri arasında "Uzmanlık dernekleri aracılığı ile tıpta uzmanlık eğitiminin çağdaş bir düzeye eriştirilmesi için demokratik kurumlara daha çok işlerlik kazandırılması, standartların oluşturulması, denetlenmesi, değerlendirilmesi ve korunması ile ilgili ulusal hedef ve koşulların saptanarak, özgün Türkiye modelini işlerliğe kavuşturmak" sayılmıştır. Hekimlik mesleğinin temsilcisi olan TTB, tıp eğitiminin tüm

Tablo 1. Bazı paydaşların internet adresleri

Kurumlar	İnternet adresi
Dünya Tıp Eğitimi Birliği	www.wfme.org
Dünya Sağlık Örgütü	www.who.int
Dünya Tabipleri Birliği	www.wma.net
Avrupa Tıp Uzmanları Birliği	www.uems.net
Avrupa Genel Pratisyenler Birliği	www.uemo.org
Uluslararası Tıp Öğrenci Dernekleri Birliği	www.ifmsa.org
Yüksek Öğretim Kurumu	www.yok.gov.tr
Sağlık Bakanlığı	www.saglik.gov.tr
Türk Tabipleri Birliği	www.ttb.org.tr
Türk Tıp Öğrencileri	
Uluslararası Komitesi	www.turkmsic.org

aşamalarında önemli bir paydaş olarak yer almalıdır.

Uzmanlık dernekleri: Belli bir ana ya da yan dalda uzmanlık eğitim ve uygulamasıyla ilgili olarak çalışmalar yapmakta olan dernekler olup, bir alanda birden çok uzmanlık derneği bulunabilmektedir. Uzmanlık eğitiminin standardizasyonu ve eş yetkilendirme, (BOARD) yeterlilik sınavları konusunda çalışmalar yapmaktadırlar.

Uzmanlık dernekleri, TTB-UDEK ile birlikte Tıp - Sağlık Bilimleri Eğitim Konseyi ile uzmanlık eğitiminin düzenlenmesinde önemli bir rol alabilir.

Mezun olan doktorların görüşü, mezuniyet öncesi eğitimin planlanmasında çok önem taşır. Özellikle program değerlendirme, amaç ve öğrenim hedeflerinin belirlenmesi açısından önem taşır. Hem kendi eğitim gereksinimlerinin belirlenmesi ve hem de fakültelerdeki eğitimin şekli ve içeriğine ilişkin önemli katkılar sağlayabilirler. Görüşmeler yolu ile görüşleri alınabileceği gibi kurumsal temsilcileri aracılığı ile de alınabilir.

Genel Pratisyenlik Enstitüsü: TTB-Genel Pratisyenlik Enstitüsü pratisyen hekimlerin eğitimi ile ilgili uğraş vermektedir ve pratisyen hekimlere yönelik kurslar düzenlemektedir. Üç ya da dört yıllık eğitimden sonra pratisyenlerin uzman pratisyen olmalarına dönük bir projeyi yürütmektedir. Pratisyen hekimlerin eğitiminde bugüne kadar yaptıkları başarılı çalışmaları ve birikimleri ile bu yapı temel paydaşlardan biri olmalıdır.

Sağlık Bakanlığı: Ulusal düzeydeki en önemli paydaşlardan biri kuşkusuz Sağlık Bakanlığı'dır. Hem 2547, hem de Tıpta Uzmanlık Tüzüğü ile tıpta uzmanlık eğitiminin asıl belirleme yetkisini elinde tutan kurumdur. Gerçekte bir eğitim kurumu olmamakla birlikte, eğitimde öncü kurum rolünü oynamaya kalkması uzun zamandan bu yana tartışma konusudur. Sağlık Bakanlığı yalnızca bu alanda eğitimin asıllarını belirlemekle kalmayıp, bağlı hastanelerde nerede ise üniversitelerle aynı sayıda uzman yetiştirmektedir. Sağlık Bakanlığı tıp eğitiminde önemli bir paydaştır ancak; bugünkü uzmanlık eğitimindeki yetki ve sorumlulukları fazladır. Yakın zaman önce tüm eğitim işlerinde, Sağlık Bakanlığı Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü yetkilendirilmiştir. Nisan 2007 tarihinde, eğitim

yetkisi verilmesi ve kaldırılmasına ilişkin teklifleri karara bağlamak, uzmanlık ana dallarının rotasyonlarını belirlemek, uzmanlık sınavı jürilerini saptamak, tıpta uzmanlık eğitimi ve uzman insan gücü ile ilgili görüşler vermek gibi görevlerle Sağlık Bakanlığının sürekli kurulu niteliğinde Tıpta Uzmanlık Kurulunu kurulmuştur. Ancak bu kurulun oluşum yapısı ve temsil yetkisi de tartışmalıdır. Ağırlıklı olarak Bakanlık temsilcilerinden oluşmaktadır. Sağlık Bakanlığının tıp eğitimini düzenleyici kurum olarak ağırlıklı rol üstlenmesi, diğer ülke örnekleri göz önüne alındığında gerçek gereksinime yanıt veren çağdaş bir yaklaşım olmadığı gibi, anayasal açıdan da tartışmalıdır.

Uzmanlık eğitimindeki bu gereksiz yetki ve sorumluluğuna karşılık mezuniyet öncesi eğitimde Sağlık Bakanlığının yetki, sorumluluk ve katkısı belirsizdir. Oysa önemli bir istihdam kuruluşu olarak gerek tıp eğitiminde amaç ve öğrenim hedeflerinin belirlenmesinde, gerekse eğitimin sahadaki kısmında önemli katkılar sağlayabilir. Sağlık Bakanlığı mezun edilen hekimlerin ülkenin ve ulusal sağlık sisteminin gereksinimlerine yanıt verip veremedikleri ve istenen temel nitelikler konusunda değerli katkılar verebilir. Sağlık Bakanlığının katkıları, hazırladığı raporlar, çalışma grupları ya da görüşmeler yolu ile alınabilir.

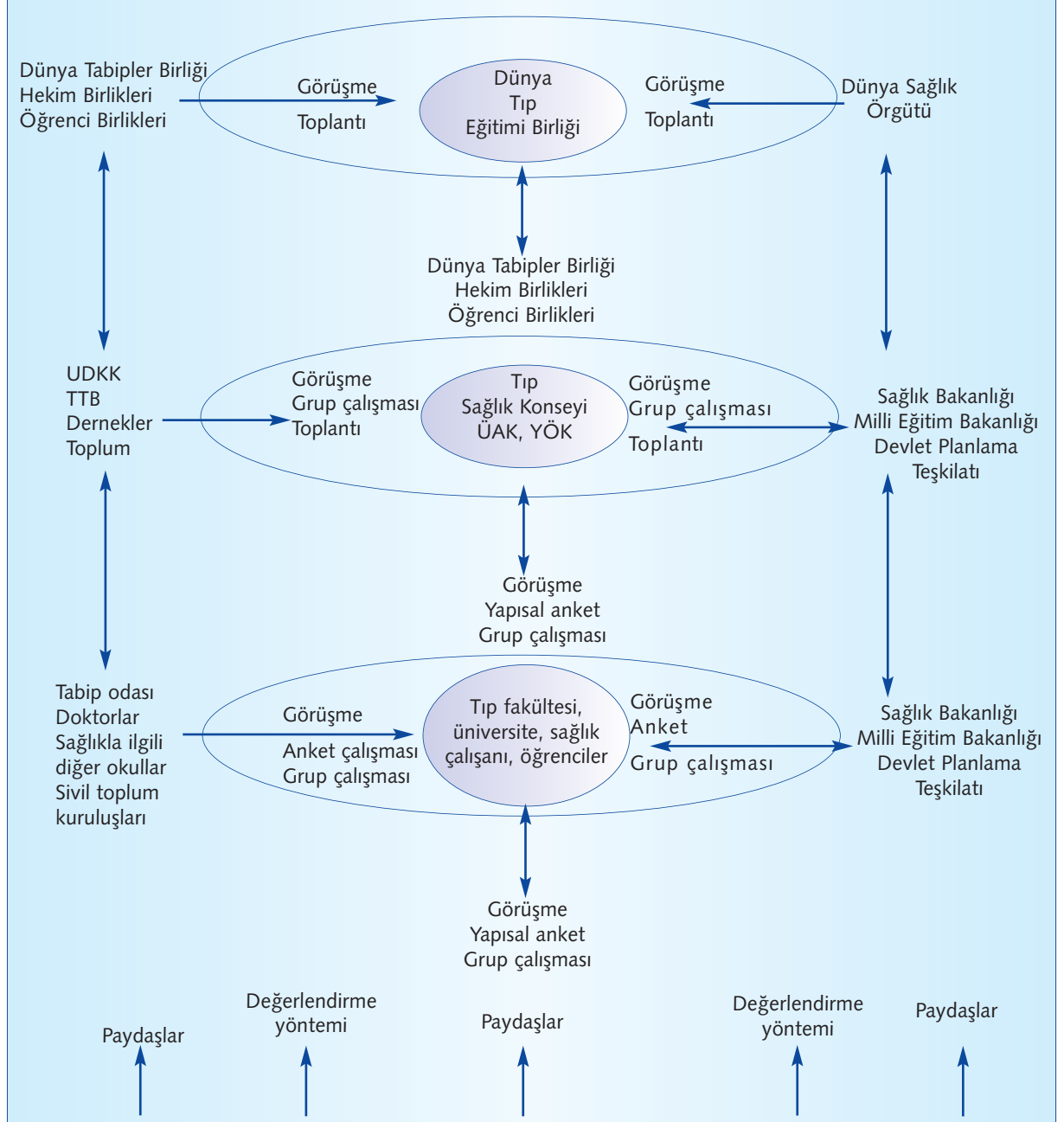
Türk Tıp Öğrencileri Uluslararası Komitesi: Kısa adı TurkMSIC olan topluluk tıp öğrencilerine yönelik etkinlikler düzenlemektedir. Uluslararası Tıp Öğrenci Dernekleri Birliği'nin üyesidir. Öğrenci görüşlerinin kurumsal olarak alınmasında bir paydaş olabilir.

Milli Eğitim Bakanlığı: Yüksek öğrenime gelen öğrencilerde aranan özelliklere ilişkin nitelikler konusunda bilgi alışverişi önem taşır.

Devlet Planlama Teşkilatı: Hekim gereksiniminin belirlenmesi ve gerekli planlamanın yapılarak fakültelere dağıtımı konusunda yardımı olabilir.

Toplum: Tıp eğitiminin toplumun gereksinimlerine uygun olması gerektiği artık genel bir görüştür. Ancak, en büyük paydaş olmasına karşın toplumun görüşünün saptanması ve isteklerinin alınması, örgütsüz bir toplumda pratik açıdan zor gözükmektedir. Ancak bilimsel araştırmalar ile toplumun beklentileri doğrudan alınabilir. Diğer yandan,

Şekil 2. Türkiye’de tıp eğitiminin başlıca tarafları ve ilişkileri taslak şeması

günümüzde sağlıkla ilgili sivil toplum kuruluşları aracılığı ile toplumun beklentileri saptanabilir. Aynı zamanda toplum tarafından fark edilemeyen toplumsal gereksinimlerin belirlenmesinde halk sağlığı kurumları etkin görev alabilirler.

C-Tıp eğitiminde yerel düzey paydaşlar:

Uluslararası standartlar, ulusal koşullar ve gereksinimlere yerel koşullar ve gereksinimleri de ekleyerek çağdaş bir tıp eğitimini vermek

üzere işbirliği yapması gereken koşullardır. Tıp fakültesi, tabip odası, sağlık müdürlüğü en az yılda bir tıp eğitime ilişkin görüş ve önerilerinin paylaşıldığı bir toplantı yapabilir.

Üniversiteler - tıp fakülteleri: Tıp eğitiminin verildiği yer tıp fakülteleridir. Doğal olarak yerel düzeyde tıp eğitiminin öncü kurumu olmalıdır. Mevcut durumda tıp fakülteleri mezuniyet öncesi eğitim içeriğini ve şeklini belirleme yetkisine sahiptir. Ancak bu

konuda diğer paydaşların görüşleri düzenli ve sistematik bir biçimde toplanmamaktadır. Diğer yandan uzmanlık eğitiminin düzenlenmesinde etkin gözükmemektedir. Tıp fakültelerinde verilecek her türlü eğitimde fakülte organları önemli ölçüde özerklik ve yetkilere sahip olmalıdır.

Tıp fakülteleri, kendi fakültesindeki eğitimin temel sorumlu ve yetkilisidir. Fakültede sürekli olacak biçimde, tıp eğitiminden sorumlu birimlerin kurulup güçlendirilmesi ve diğer paydaşların görüşlerinin alınmasından bu yapı sorumlu olmalıdır. Bu birim, tıp eğitiminde uluslararası temel standartlarla uyumlu ve ancak toplumsal gereksinimleri önceleyen bir eğitim programını geliştirmek için sorumluluk almalıdır. Sözü edilen birim amaç öğrenim hedefleri, müfredat geliştirme, program geliştirme ve değerlendirme gibi süreçler için kurum içi ve dışı tarafların birlikte çalışmasının öncüsü olmalıdır.

Tıp eğitiminin amaç ve öğrenim hedeflerinin belirlenmesi, program geliştirme ve değerlendirme başta olmak üzere öğretim elemanlarının görüşü ve katkıları alınmalıdır. Öğretim elemanları tıp eğitiminde önceliği önemli olan kurum içi paydaşlardır.

Fakültede eğitim gören öğrencilerin özellikle olumlu eğitim ortamı ve eğitim teknikleri yönünden görüşleri ve beklentileri alınmalıdır. Anket ya da görüşme yöntemleri kullanılabilir. Öğrenciler, önem sırası ve önceliği önlerde olan kurum içi paydaşlardır. Fakültenin pek çok biriminde temsil edilmelidir. Tıp fakültesini seçmeyi düşünen öğrenciler de paydaşlar arasındadır ve onların da fakültelere ilişkin düşünceleri değerlendirilebilir.

Tabip odası: Yerel düzeyde önemli paydaşlardan biridir. Sahada çalışan hekimlerden geri bildirimlerin alınması ve eğitimin içeriğinin belirlenmesi gibi konularda işbirliği yapılabilir. Eğitim kurulları içerisinde oda temsilcisi de yer alabilir. Katkılarını görüşmeler ya da raporlarla sunabilir.

Sağlık müdürlüğü: Tıp eğitimi uygulamalarında öğrencilerin üçüncü basamak bir üniversite hastanesinin duvarları arasından çıkarılıp, mezun olduklarında hizmet verecekleri toplumun içinde eğitilmeleri, bu

yazıda ayrıntılarına değinilmeyecek olan çok temel önem taşımaktadır. Bu nedenle tıp eğitimi uygulamalarında sağlık müdürlüğüne bağlı sağlık kurumlarının kullanılması önemlidir. Topluma dayalı tıp eğitiminin uygulanması sırasında, Türkiye’de 1990 yılına kadar çok başarılı bir biçimde yürütülen üniversitelerin eğitim-araştırma bölgeleri, eğitim sağlık ocakları ve ikinci basamak bölge hastaneleri deneyiminden acilen yararlanılmalıdır.

Sağlık hizmetinde yer alan diğer

meslekler: Ebe, hemşire, diş hekimi, eczacı ve diğer mesleklerin temsilcileri de tıp eğitiminin düzenlenmesinde katkı alınabilir. Özellikle ilişkiler, etik kurallar, işbirliği ve ekip çalışması üzerine yapılan eğitimlerde bu meslek gruplarının katkıları önemli olacaktır.

Sivil toplum kuruluşları: Yerel düzeydeki bu kuruluşlar, kendi açılarından beklenti ve görüşlerini üniversitelere iletebilirler.

Sonuç: Kuşkusuz böyle bir çalışma ancak tüm tarafların bir araya gelerek tartışıp uzlaşmasını gerektirir. Bu yazıda tarafların kısa bir tanıtımı ve sorumlulukları tanımlanmaya çalışılmıştır. Tıp eğitiminin her bir aşamasında; hangi kurum, kuruluş ve kişiler ne düzeyde sorumlu olacaklardır? Görüş, öneri ve beklentiler hangi yöntemlerle ve ne sıklıkta alınacaktır? Toplanan verileri kimler, nasıl değerlendirecektir? Bu soruların yanıtlarının belirlenmesi tıp eğitimindeki gelişmeleri hızlandıracak, tarafların daha etkin ve verimli çalışmalarını sağlayacaktır.

İletişim: Dr. Tacettin İnandı

E-posta: inandit@gmail.com

Kaynaklar

- 1- Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. Resmî Gazete, 4 Nisan 2007. Sayı: 26483.
- 2- Türk Tabipleri Birliği Yasası, Resmi Gazete, 31 Ocak 1953. Sayı: 8323.
- 3- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 7 Kasım 1982. Sayı 2709.
- 4- World Federation for Medical Education. Basic Medical Education WMFE Global Standarts for Quality Improvements. Denmark 2003.
- 5- Yükseköğretim Kanunu. Kabul Tarihi: 4 Kasım 1981. Sayı: 17506.
- 6- Devlet Planlama Teşkilatı. Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu, 2006: 21-23.